

ПРОТОКОЛ № 1

**круглий стіл проектної групи з розробки освітньо-наукової програми
«Фінанси, банківська справа та страхування»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»
від 21.04.2016 р.**

Головуючий – гарант ОНП, к.е.н., доцент Трусова Н.В.

Секретар – к.е.н., доцент Чкан І.О.

ПРИСУТНІ:

Члени проектної групи: д.е.н., професор Синяєва Л.В., к.е.н., доцент Яцух О.О., к.е.н., доцент Когут І.А.

Члени кафедри фінансів і кредиту: к.е.н., доц. Радченко Н. Г., к.е.н., доц. Рубцова Н. М., к.е.н., доц. Косторной С. В., к.е.н., доц. Чкан І. О., к.е.н., доц. Демченко І. В., ст. викл. Сенік В. М., асистент Осипенко С.О.

ЗАПРОШЕНІ:

ректор ТДАТУ, д.т.н., проф. Кюрчев В. М., проректор з НІР, к.т.н., доц. Ломейко О. П., декан факультету економіки та бізнесу, к.е.н., доц. Карман С. В., завідувач кафедрою маркетингу, д.е.н., доц. Легеза Д. Г., завідувач кафедри економіки підприємств, д.е.н., доц. Яворська Т. І., завідувач кафедри фінансів, д.е.н., доц. Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця Журавльова І.В., д.е.н., проф. кафедри фінансів, банківської справи та страхування Державного університету «Житомирська політехніка» Виговська Н.Г., д.е.н., доц. кафедри фінансів, банківської справи та страхування Вдовенко Л.О., д.е.н., проф., зав. кафедри фінансів, банківської справи та страхування Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова Синчак В.П., начальник Мелітопольського управління Державної казначейської служби України Запорізької області Шакуріна Л. Л., начальник Управління Державної казначейської служби України у Приазовському районі Запорізької області Речицька Н. Я., начальник Управління Державної казначейської служби України у Якимівському районі Тупчий В.І., начальник фінансового управління Мелітопольської міської ради Чабан Я.В., начальник управління фінансів Приазовської районної державної адміністрації Запорізької області Діоба Л. М., перший заступник голови Михайлівської районної державної адміністрації Запорізької області Калужська Л. Г., начальник управління фінансів Михайлівської районної державної адміністрації Запорізької області Згоннік О. В., селищний голова Пришибської селищної ради Михайлівського району Запорізької області Величко В. С., заст. головного лікаря з економічних питань, комунальна установа «Мелітопольська міська лікарня № 2» Мелітопольської міської ради Запорізької області Дмитрова К. В., начальник Мелітопольської ОДПІ ГУ ДФС у Запорізькій області Літинський В. В., начальник відділу персоналу та організаційно-інформаційної роботи Мелітопольського об'єднаного управління Пенсійного фонду України в Запорізькій області Шутько І. В.,

головний спеціаліст відділу з питань обслуговування інвалідів, ветеранів війни та праці Управління соціального захисту населення Мелітопольської міської ради Запорізької області Опришко В. Г., начальник відділення виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України в м. Мелітополі Запорізької області, Мелітопольському, Якимівському, Приазовському районах Петрова Л. О., завідувач фінансового відділу - головний бухгалтер Мелітопольської міської виконавчої дирекції Запорізького обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності Артюхіна Н. В., голова фермерського господарства «Мрія 1999» Мелітопольського району Запорізької області Довгань А. Г., аудитор аудиторської фірми «ДИВО» Попелешко В. Ф., член правління ПАО «Мелітопольський м'ясокомбінат» Перелигін І. А., директор фінансовий ДП «Дослідне господарство «Відродження» НААН України Мелітопольського району Запорізької області Дмитров М. І., фінансовий директор ПП «Аскон» Якимівського району Запорізької області Цап В. Д., головний економіст ПрАТ «Агропромислова компанія» м. Мелітополь Запорізької області Шевченко К. О., начальник Якимівського відділення ПАТ «Укрсоцбанк» Старик Л. В., керівник Мелітопольського відділення ПАТ КБ «ПриватБанк» Торопчинов С. К., керівник Мелітопольського відділення ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК» Удовиченко А. О., директор Мелітопольської філії ПАТ СК «Оранта-Січ» Овечкіна С. Б., головний спеціаліст з продажу страхових послуг ПрАТ «СК «PZU України» регіонального офісу в м. Мелітополь Запорізької області Гагарін О. Ю., провідний експерт зі страхування СК «UNIQA» м. Мелітополь Запорізької області Гринь Д. В., спеціаліст зі страхування ПрАТ «Українська пожежно-страхова компанія» м. Мелітополь Запорізької області Гузєєва О. О.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Вступне слово ректора ТДАТУ, д.т.н., професора КЮРЧЕВА В. М.
2. Про реформування освітнього процесу в університеті (проректор з науково-педагогічної роботи, к.т.н., доцент ЛОМЕЙКО О. П.)
3. Презентація проекту освітньо-професійних програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування» (зав. кафедри фінансів і кредиту, к.е.н., доцент ЯЦУХ О.О.)
4. Презентація проекту освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування» (зав. кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент ТРУСОВА Н.В.)
5. Виступи учасників круглого столу, обговорення проектів моделі підготовки фахівців за трьома рівнями вищої освіти та навчальних планів зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування».
5. Прийняття рішень щодо формування моделі підготовки фахівців за трьома рівнями вищої освіти та навчальних планів зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»..

6 **Заключне слово декана факультету економіки та бізнесу, к.е.н., доцента КАРМАНА С.В.**

ВИСТУПИЛИ: Кюрчев В. М., Ломейко О. П., Яцух О. О., Трусова Н.В., Шакуріна Л. Л., Речицька Н. Я., Тупчий В. І., Чабан Я. В., Діоба Л. М., Калужська Л. Г., Згоннік О. В., Величко В. С., Дмитрова К. В., Літинський В. В., Шутько І. В., Опришко В. Г., Петрова Л. О., Артюхіна Н. В., Довгань А. Г., Попелешко В. Ф., Перелигін І. А., Дмитров М. І., Цап В. Д., Шевченко К. О., Старик Л. В., Торопчинов С. К., Удовиченко А. О., Овечкіна С. Б., Гагарін О. Ю., Гринь Д. В., Гузеєва О. О., Карман С. В.

Кюрчев В.М. наголосив на змінах та особливостях Закону України «Про вищу освіту» згідно якого вищі навчальні заклади отримали університетську автономію та отримали право впроваджувати власні освітні та наукові програми на основі освітньо-кваліфікаційних характеристик зі спеціальності з урахуванням потреб і вимог роботодавців.

Ломейко О.П. довів до присутніх про вимоги до сучасних фахівців в галузі фінансів та удосконалення навчальних планів Університету в тому числі і за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування». Кафедра фінансів і кредиту пропонує своє бачення моделі майбутнього фахівця, структурно-логічну схему підготовки та проект навчального плану.

Яцух О.О. виступила з доповіддю про важливість фінансової системи країни та підготовки фахівців з управління окремими її складовими. До уваги гостей була запропонована структурно-логічна схема підготовки бакалаврів та магістрів за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування» та проекти відповідних освітніх програм з детальним описом компетентностей, якими повинні оволодіти здобувачі, програмні результати навчання в розрізі дисциплін.

Трусова Н.В. виступила з доповіддю про важливість підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які мають вибудовувати власну освітню траєкторію, спираючись на принципи академічної свободи та вільного вибору дисциплін. Важливою особливістю ОНП є достатній перелік дисциплін, які дозволяють здобувачам формувати індивідуальну наукову складову, орієнтуючись на власні інтереси у процесі проведення досліджень. Проект освітньо-наукова програма розроблений згідно вимогам і дозволяє спрямувати освітні зусилля на підготовку конкурентоспроможного фахівця з кваліфікацією доктор філософії з фінансів, банківської справи, страхування, здатного до проведення самостійної дослідницько-інноваційної та науково-педагогічної діяльності. У межах ОНП було представлено освітню та наукову складову для апробації результатів наукових досліджень та долучення здобувачів третього рівня до академічної спільноти. Аналіз змісту ОНП для підготовки докторів філософії з фінансів, банківської справи та страхування забезпечений логічною структурою освітніх компонент при проходженні асистентської практики, яка спрямована на здобуття вмінь, навичок в подальшій науково-педагогічній діяльності.

Відбулося активне обговорення всіх питань щодо вимог ринку праці до підготовки фахівців за трьома рівнями вищої освіти та навчальних планів зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування», в якому приймали активну участь потенційні роботодавці.

Шакуріна Л.Л. розповіла про особливості здійснення казначейського обслуговування місцевих бюджетів та запропонувала в навчальному плані більше уваги приділити функціональній та економічній класифікації видатків бюджету. Для практичної підготовки фахівця саме в бюджетній сфері пропонує посилити взаємовідносини органів Казначейства з випускаючою кафедрою, а саме: проводити консультації, семінари, тощо. Крім того, наголосила на співпраці з викладачами кафедри щодо написання сумісних публікацій в науково-практичних виданнях.

Речицька Н.Я. високо оцінила якість підготовки фахівців випускаючою кафедрою та для підвищення рівня практичної підготовки наголосила на необхідності збільшені термінів практики.

Тупчий В.І. рекомендував переглянути програму виробничої практики згідно посади, яку практикант займає під час її проходження, адже навчання не повинно припинятись протягом значної частини їх трудового життя за різними програмами підвищення кваліфікації, що пов'язані з досвідом, стажем державної служби, посадовими завданнями і функціями.

Чабан Я.В. запропонувала змінити порядок вивчення тем в рамках дисциплін бюджетного блоку, використовувати типові форми документів, співробітництво у розробці місцевих бюджетів.

Діоба Л.М. відзначила високий рівень освітньої програми зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» та наголосила на необхідності збільшення термінів виробничої практики.

Калужська Л.Г. звернула увагу на необхідність оволодіння теоретичними основами та набуття практичних навичок з бюджетного процесу всіх напрямів підготовки факультету економіки та бізнесу. Вважає, що в умовах постійних законодавчих змін, фахівець повинен швидко реагувати на ці зміни та вміти застосовувати їх в своїй роботі.

Згоннік О.В. зазначила відповідність освітньої програми підготовки фахівців з фінансів та зазначених компетентностей, якими повинні оволодіти здобувачі після отримання диплому, враховуючи необхідність практичної та педагогічної підготовки в процесі навчання.

Величко В.С. зауважив необхідність підготовки компетентних фахівців, які повинні володіти сучасними знаннями та практичними навичками у сфері фінансів.

Дмитрова К.В. рекомендує ввести в освітню програму вивчення тендерних операцій, як важливий інструмент у сучасному механізмі ринкового господарства. Саме тому вивчення механізмів проведення тендерних процедур, регламентуючої бази їх здійснення, особливостей організації, узагальнення досвіду проведення торгів підвищить якість підготовки майбутніх фахівців з фінансів.

Вдовенко Л.О. зазначила, що структура проекту програми передбачає оволодіння поглибленими компетентностями в сфері фінансів, банківської справи

та страхування. Програма спрямована на формування загальних та фахових компетентностей здобувачів наукового фаху, які базуються на поглибленому вивченні досягнень світової науки, науково-дослідницької та професійної етики, сучасній методології досліджень явищ, процесів, проблем під час розроблення концепції та теорії фінансів, банківської справи та страхування.

Синчак В.П. наголосив на тому, що освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти розроблена відповідно Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору України, тимчасовому Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», а також реалій ринку праці з урахуванням регіональних особливостей і врахування пропозицій стейкхолдерів.

Журавльова І.В. зазначила, що програма спрямована на реалізацію комплексного підходу до підготовки наукових фахівців і у повній мірі відповідає вимогам ринку праці. Спікер наголосила на тому, що комплексний підхід до формування фахових компетенцій здобувачів вищої освіти відображається достатнім переліком запропонованих освітніх компонент від закладу освіти.

Виговська Н.Г. акцентувала увагу учасників заходу на тому, що спеціальність «Фінансів, банківська справа та страхування» відрізняється широким спектром дисциплін та можливостей для наукових досліджень, що робить її привабливим для розширення навичок та вмінь майбутніх науковців.

Легеца Д.Г. щодо конкретизації мети ОНП, а саме на необхідності при формулюванні мети ОНП зробити акцент на цільовій підготовці здобувачів шляхом набуття ними поглиблених теоретичних та практичних компетентностей, використання їх в ході підготовки та захисту дисертацій, що є актуальними на ринку освітніх послуг.

Яворська Т.І. акцентував увагу учасників заходу на тому, що спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування» відрізняється широким спектром дисциплін та можливостей для науково-дослідницької діяльності, що робить її привабливим для здобуття третього рівня підготовки. Враховуючи тенденцію зростання ринку та його значення серед високопрофесійних спеціалізованих освітніх послуг, підготовка доктора філософії саме в цьому напрямі є обґрунтованою та перспективною.

Літинський В.В. вважає, що підготовка фахівців повинна мати чітку спеціалізацію, що дозволить бути компетентним та якісно виконувати посадові обов'язки. Крім того, зазначив необхідність проведення семінарів зі студентами на базі Мелітопольської податкової інспекції.

Шутько І.В. акцентувала увагу на понятті соціальної відповідальності громадян та важливості знання соціальних норм. Крім того, рекомендує:

- при вивченні тем місцевих бюджетів враховувати особливості формування бюджету Пенсійного фонду;
- вміти формувати звіт з єдиного соціального внеску;
- проводити тематичні лекції, семінари, консультації, дні відкритих дверей на базі Мелітопольського об'єднаного управління Пенсійного фонду.

Опришко В.Г. в цілому вважає, що проект навчального плану відповідає вимогам ринку, щодо підготовки спеціаліста з фінансів.

Петрова Л.О. рекомендувала збільшити кількість годин з дисципліни соціальне страхування з метою підвищення якості знань в сфері соціальної обізнаності. Також вважає доцільним дисципліну «Охорона праці та безпека життєдіяльності», яка за освітньої програмою рекомендується на четвертому курсі, викладати на третьому з метою оволодіння базовим знаннями щодо безпеки на робочому місці та відповідності умов праці.

Артюхіна Н.В. запропонувала розширити перелік програмного забезпечення, що вивчають студенти. Це зумовлено зростанням автоматизації обліково-фінансових процесів в сучасних умовах.

Довгань А.Г. підкреслив важливість морально-патріотичного виховання студентів при формуванні моделі майбутнього фахівця. Особливу увагу в процесі навчання слід приділити практичній підготовці з врахуванням спеціалізації та професійних уподобань студентів.

Попелешко В.Ф. акцентувала увагу на підготовці фахівця, який би був обізнаним у всіх економічних процесах і міг використовувати аналітичні навички з метою підвищення ефективності діяльності підприємств, установ та організацій; швидко адаптуватись до вимог роботодавців та змін законодавства.

Перелигін І.А. підкреслив необхідність та значення практичної підготовки фахівців в процесі навчання та під час проходження виробничої практики, тому запропонував співпрацю з факультетом економіки та бізнесу.

Дмитров М.І. рекомендував:

- посилити практичну підготовку в процесі навчання, що можливе завдяки розширенню комп'ютерного оснащення кафедри;

- ввести вивчення англійської мови на всіх курсах підготовки, враховуючи спеціальну термінологію, яку застосовує в своїй роботі фінансист;

- в дисципліні «Охорона праці та безпека життєдіяльності» розкрити зміст екологічної безпеки, враховуючи значимість цього поняття для господарюючих суб'єктів;

- дисципліну «Оплата праці та організація соціально-трудових відносин» викладати на третьому курсі для логічного взаємозв'язку з дисципліною «Соціальне страхування».

Цап В.Д. вважає, що для посилення знань, які отримують студенти, необхідно забезпечити належний рівень комп'ютеризації навчального процесу. Крім того, в умовах підвищення значимості фінансової грамотності населення, наголосив на важливості правової обізнаності.

Шевченко К.О. оцінила високий рівень підготовки фахівців з фінансів, але зазначила про необхідність збільшення кількості годин для вивчення проблемних питань з фінансового планування та прогнозування.

Старик Л.В. рекомендувала збільшити кількість годин виробничої практики, враховуючи конкретні умови та можливості баз практик, надати студентам можливість корегувати програму практики.

Торопчинов С.К. вважає, що фахівець перш за все повинен вміти спілкуватися з будь-якими людьми і володіти манерами спілкування, а також володіти інформацією про ринок та вміти швидко реагувати на його зміни.

Удовиченко А.О. також вважає, що фахівець повинен володіти специфічними знаннями, уміннями і навиками, вміти спілкуватись з будь-якими людьми та володіти методами банківського менеджменту. Крім того, рекомендує збільшити кількість годин в навчальному плані для набуття кваліфікаційних характеристик працівника, як суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Овечкіна С.Б. запропонувала збільшити кількість годин з виробничої практики, яка буде включати проведення на базі практики тренінгів, майстер-класів, семінарів тощо. Також наголосила на тому, що страховик, здійснюючи операції з укладання договорів майнового і особистого страхування з фізичними і юридичними особами, формує імідж та успіх компанії загалом. Тому, перш за все, фахівець повинен мати певну кваліфікацію та відповідні компетенції, притаманні фахівцю зі страхування.

Гагарін О.Ю. рекомендував ввести в навчальний процес написання студентами курсових робіт, міні лекцій, рефератів, презентацій тощо з метою розвитку та надбання якостей оратора для вільного спілкування з клієнтами з використанням категорійного апарату сфери фінансів, коректно та компетентно відповідати на питання та зауваження клієнта.

Гринь Д.В. погодився з Гагаріним О.Ю. в тому, щоб в процесі навчання приділяти увагу розвитку ораторських здібностей майбутнього випускника. Окрім цього, зазначив, що фахівець повинен чітко усвідомлювати свою професійну задачу та вміти аналітично мислити й оцінювати клієнтські можливості.

Гузєєва О.О. відзначила, що дисципліну «Оціночна діяльність» повинен викладати фахівець з досвідом роботи та мати сертифікат оцінювача або врахувати вивчення цієї теми в дисциплінах страхового блоку.

Карман С.В. виступив із заключним словом, подякував усім присутнім та запевнив, що усі побажання і рекомендації роботодавців будуть враховані, а навчальний план буде наданий для рецензування учасникам круглого столу.

ВИРІШИЛИ:

1. Поширити практику двостороннього обговорення навчальних програм з професійних дисциплін та навчального плану для врахування вимог сучасної реальності.

2. Розширити перелік практичних компонент із використанням емпіричних даних підприємств, установ та організацій.

3. Поглибити вивчення інформаційного та засвоєння спеціалізованого програмного забезпечення на базі провідних державних установ та організацій.

4. Вдосконалити організацію та форму проведення навчально-виробничих практик, асистентської практики із посиленням двостороннього контролю за якістю їх проведення.

5. Вдосконалити форми співробітництва з метою мотивації майбутнього здобувачів: організація днів практичної підготовки, проведення семінарів, конференцій регіонального рівня.

6. Залучити викладачів та студентів провідними регіональними державними установами до проведення роз'яснювальної роботи щодо фінансової політики.

7. Ввести в навчальний процес тематику з організації проведення та участі у тендерних операціях.

8. Ввести в навчальний процес дисципліну яка б довела основи оцінки майна, як об'єкта застави.

9. Посилити рівень знань здобувачів щодо договірних зобов'язань.

10. Розробити та ввести в навчальний план професійні компоненти з поглибленим вивченням іноземної мови, тренінги спілкування з клієнтами на іноземній мові для результативного ведення перемов та укладення бізнес-контрактів.

11. Забезпечити очікувані результати навчання, зміст, умови і технологію реалізації освітнього процесу в галузі управління фінансами, банківською справою, страхуванням, спрямованих на наукове обґрунтування фінансових рішень в процесі вирішення завдань щодо розвитку та регулювання грошово-кредитної політики, дослідження її впливу на глобальні фінансові зміни корпоративних структур, формування фінансової безпеки на макро-, мезо- та мікрорівнях, розширення напрямів бюджетної децентралізації за вимогами ринку, управління кредитним забезпеченням реального сектора економіки, управління банківською діяльністю та регулювання ринку страхових послуг, впровадження новітніх фінансових технологій в цифровізованому просторі банківського та страхового бізнесу.

Гарант ОНП:

Трусова Н.В.

Секретар проектної групи:

Чкан І.О.